

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl —cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze Redactiune „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Er banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
---	---	--

Tactulu preotiescu.

Cá se facem unu lucru bunu ne trebuiescu multe conditiuni. Intre aceste multe conditiuni ne trebuiescu pre langa altele si urmatórele doue, si anume: se nimerim timpulu potrivit, când se lucrăm, si se aflăm modulu, cum se lucrăm, pentru cá lucrarea nóstra se fia intre tóte imprejurările, in cari ne gasim, deplin succésa. Intru a aflá timpulu potrivit când se sevêrsim cutare lucru, si modulu nimeritu si manier'a corespundietória, cum se executăm lucrarea pre carea ne-o am propus, consista si se reasuma ceea ce numim tactu. In musica se baséza pre tactu: armoni'a. In viéti'a militara tactulu si tactic'a reguléza manuarea cu succésu a armelor, si pre tactu si pre tactica se baséza invingerea. In viéti'a de statu tactulu si tactic'a reguléza armonia si lucrarea armonica dintre puterile, cari constituiescu si lucréza la sustiënerea si desvoltarea statului. In educatiune tactulu pedagogicu reguléza, si sustiëne reportulu normalu dintre educatori si elevu, si face pre elevu dispusu a-si insusi cunoscintiele spirituale precum si deprinderile trebuintóse si capacitatea pentru o viéti'a morala. In viéti'a familiara tactulu si manier'a dintre soci si dintre acesti'a si copii reguléza armoni'a vietii familiare, si induleescu pre ómeni intru suportarea greutátilor vietii. Chiar si in viéti'a individului este trebuintia de tactu, pentru ca numai posedând cineva unu bunu si potrivit tactu, 'si póte regulá si intocmi afacerile astfeliu, cá se póta tiënè proportiunea drépta dintre lucru si repaosu, intre castig si consumatiune si chiar si intru folosirea si punerea in aplicare a puterilor spirituale, de cari dispune.

Tactulu are deci o rola fórté insemnata in viéti'a si desvoltarea omului: tocmai precum lu-vedem in universu dominand pre deplin natur'a fisica si puterile lucrátorie din universu. In universu tóte se sevêrsiescu la timpu si cu o precisiune admirabila, si tóte se sevêrsiescu intr'unu modu, carele chiar pentru ca este celu mai nimeritu, remane de multe ori pentru

omu, aprópe neintiescu. Bietulu omu adese ori scapa din mana in lucrările sale timpulu nimeritu pentru a sevêrsi o buna lucrare, si pre de alta parte pré de multe ori se perde, si nu nimeresce modulu corespundietoriu pentru o buna executare.

Chiar pentru acést'a are o rola atát de insemnata in religiune si biserica tactulu preotiescu, — sub carele intielegem: capacitatea preotului de a scí alege timpulu cand, si modulu, cum se sevêrsiesca lucrările apartiënetórie missiunei, pre carea o-a luat asupra-si. Voim si staruim prin acést'a dumnediesca missiune, si respective prin o nimerita activare si punere in aplicare a mijlócelor bisericeii, cá vointi'a lui Ddieu se devina singura stepana preste modulu de gandire si actiune al credintiosilor. Intru realisarea acestei missiuni, preotulu dispune de capacitatea s'a intelectuala si morala; ér mijloculu, prin carele se valoréza si se póte valorá, este tactulu seu preotiescu.

Tactulu preotiescu emanéza din credinti'a in Ddieu si in divinitatea santei sale bisericeii, se intaresce si alimentéza prin iubirea preotului facia de biserica, facia de chiamarea s'a si facia de poporu. Tactulu preotiescu lu-esprima apostolulu Pavel in cuvintele: „tuturor tóte m'am facut.“ Ér pentru a-se face tuturor tóte indemnulu i-a fost credinti'a si iubirea cea nemarginita de carea a fost condus si inspiratu in tóte actiunile sale.

In pedagogia se tiëne contu de tactulu pedagogicu prin faptul, ca educatoriulu studiéza individualitatea elevilor sei si in activitatea s'a se acomodeza intru tóte acesteia; ér in viéti'a si activitatea pastorala se tiëne contu, si se pune in aplicare tactulu preotiescu prin faptul, ca preotulu studiéza si se orientéza in tóte afacerile si functiunile sale avënd in vedere si tiënënd contu de individualitatea, si respective de calitátile si imprejurările in cari se gasescu credintiosii sei. Cá se poti face pre unu omu se adopteze in modulu seu de gandire si actiune vointi'a lui Ddieu, trebue se-i cunosci mai antáiu

vointi'a si aplicările lui, cá purcediënd dela acést'a se-lu poti ridicá treptat si pre nesémтите prin o nimerita punere in aplicare a mijlócelor bisericeii la idealulu, pentru carele traiesce omulu in lume si pentru carele este instituita biseric'a si preoti'a. Lucrarea acést'a se întempla fórte incet; si in totu loculu, unde o lucrare se întempla incet este trebuinția de multa rabdare, de multa pacientia.

Condițiunea prima deci pentru tactulu preotiescu este paciēti'a, langa carea trebuie se-se adaoge blandeti'a si buna vointi'a preotului facia de poporu si facia de inaintarea lui pre tóte terenele vietii. Vorbind in teoria s'ar paré, ca nu este unu lucru nici greu, nici mare, cá cinev'a se-si insusiésca, si se poséda tactulu preotiescu trebuintiosu. Ceea ce inse se pare atât de usior in teoria, devine unu lucru fórte greu, cand este vorb'a de practica. Si tactulu pedagogicu si tactulu preotiescu se desvólta, si se forméza numai prin practica; ér ca cineva se si-lu póta insusi, trebuie se fia bine deprinsu a-se stepani pre sene, si a-se inaltia si a sei dominá preste ori ce patima omenésca; ér la acést'a ne indémna si povatiuiesce vocatiunea nóstra preotiésca si mai cu seama credinti'a in ajutoriulu lui Ddieu, si in divinitatea missiunei, pre carea o-am luat asupra-ne. Daca preotulu a intrat si traiesce in chiamarea sa pentru a conlucrá in sinulu credintiosilor sei la realisarea scopului celui mare al preotiei: atunci acésta convingere i-inspira atât rabdare, cât si blandetia, si preste acést'a i-da si tari'a trebuintiósa spre a-se poté guverná mai antaiu pre sene, ca astfelu prin acésta guvernare a sa se póta guverná in cele spirituale-morale si pre credintiosii sei.

Dusimanií cei mai mari ai tactului preotiescu sunt preocupatiunile si curente, de cari este de multe ori condusa omenimea. Omenimea doresce in genere, cá ori ce succesu doritu se-se realizeze repede, pre de alta parte lumea intre dorintiele ei are in prim'a linia o sete mai mare dupa bunuri materiale decât dupa bunuri spirituale-morale; si s'ar paré, ca bisericá si preoti'a nu póte dá omului nici bunuri materiale, nici nu póte realisá repede succesele, pentru cari traiesce, si lucréza. Este gresita acésta parere, si adevéru este, ca dá, biseric'a faptice da omului bunuri materiale, daca cugetám si considerám, ca dela inteligenti'a si capacitatea morala a omului depinde atât castigarea, cât si bun'a intrebuintiare a averilor materiale, ér pre de alta parte, dacá considerám, ca biseric'a a avut se lupte cu atâtea pecate vechi, nu putem nici decât concludé, ca succesele, pre cari le-a realizat, si le realiséza, nu ar fi destul de repedi. Faptu este, ca bunuri si averi materiale s'au perdut multe, daca omulu chiamat se-le stepanéscá n'a avut credinti'a in Ddieu; si faptu este pre de alta parte, ca ómeni seraci, dar cu credinti'a in Ddieu, si prin credinti'a lor deveniti ómeni lucratori si diligenti si morali au cascigat, si au sciut bine folosi averile materiale.

Poporulu nostru are astadi multe lipse si multe neajunsuri chiar din caus'a seraciei sale de averi materiale, si chiar pre acestu terenu doresce succese cât mai repedi; ér aceste imprejurári usior ne potu induce in diferite preocupatiuni, si ne potu face se alunecám dela tactulu celu bunu, ce se cere dela noi. In punctulu acest'a detorintia avem inse, cá se-ne aducem aminte, cá preocupatiunile, fia ele de ori ce natura sunt streine de biserica, pentru-ca biseric'a a fost, si este condusa numai de idei'a de a realisá binele pre pamentu prin activarea vointiei lui Ddieu in modulu de gandire si actiune al credintiosilor.

Si deci preocupatiunile nu ne potu intreina; ei neajunsurile, din cari se nascu preocupatiunile, au tocmai mentiunea, cá se-ne inspire tactulu trebuintiosu intru a-le delaturá dela noi si dela credintiosii nostri si a-ne urmá cu sucesu calea, pentru carea traím, cá se-o facem cu deplina consciētia prin mersulu nostru progressivu spre perfecțiunea crestinésca, si prin acésta spre bunastare vremelnica si vecinica.

Apelu *)

catra parinti.

Conform decisiunei comitetului Reuniunei femeilor romane din Aradu si provincia, si in urm'a insarcinarii primite dela acestu comitetu, precum si cu coavoirea Inaltu Prea Santiei Sale D-lui episcopu diecesanu, prea graciosulu Patronu alu Reuniunii, — subscrisii aducemu la cunoscinti'a onoratului publicu românú si in specialu tuturoru parintiloru, cá la scol'a romána gr. or. confesionala superiora de fetitie din Aradu, provediuta cu internatu, si arangiata dupa recerintiele timpului modernu cu tóte recuisitele prescise — inactivata in tómn'a anului 1890, — inscrierile se incepu in 1 Septemvre st. n. a. c. in localitatile scólei: cas'a propria a Reuniunei femeiloru române din Aradu si provincia din strad'a Deák-Ferencz Nr. 27, unde este asiediatu si internatulu.

Atátu scól'a, cátu si internatulu, mai alesu prin transformarile radicale si edificarile noue, cari tocmai acum se efeptuescu si pe 28. Augustu a. c. st. n. voru fi completu gata, pe deplinu corespundu tuturoru postulatelor atátu didactice, cátu si sanitare.

Eleve se primescu in tóte clasele.

Elevele, cari pana acum nu au frecuentatu scól'a, au a-se supune unui esamenu de primire, séu a dovedi cu atestatu publicu scolasticu clas'a absolvata in anulu trecutulu scól.

Elevele potu fi interne — cu locuinti'a si intreg'a provisiune in internatu — séu esterne, cari numai prelegerile cercetéza.

Elevele interne solvescu pentru intreg'a provisiune pe luna 14 fl. v. a.

*) Diuarele române suntú rugate a reproduce acestu apelu.

ameadi, nefind prelegere, toti 'si cautau de ale sale; inspre sér'a mergeau la preumblare si apoi dupa ce s'au scaldat, toti se intruniau la cina comuna. Nutrimentulu lor constata din pâne si miere.

Dintre multele sale teoreme matematice si geometrice, cea mai insemnata e asia numita „Theorem'a lui Pitagora“ Dupa-ce in fine mai multi amici 'lu acusara, ca voiesce se strice religiunea, s'a retras in Metapont, unde la a. 504 n. Chr. raposà in esilu.

Dintre profesorii sei, celu mai celebru a fost Xenophane ér dintre elevii sei merita atentiune: Heracleitos, Entedocles si Democrit, a carui scóla este reprezentata prin scól'a lui Tarevinu; apoi Anaesagora, carele a cules tóte cunoscintiele despre natara, arangiandu-le intr'unu sistem. Sórtea sa inse a fost comuna cu a invetiatoriu-lui seu, fiind esilat in Samos.

(Va urmá.)

Iuliu Vu'a,
invetiatoriu.

D I V E R S E.

* *Scól'a de fettie a Reuniunii* femeiloru române din Aradu si provincia, cu inceperea anului scolastic 1892/3 isi va stramutá localulu in edificiulu propriu din strad'a Deák-Ferencz, cumperatu anume spre acestu scopu. Cá noulu localu se corespunda intru tóte exigentieloru unei scóle bune si bine arangiate, comitetulu Reuniunii a angagiat persóne didactice probate si a dispus o renovare si straformare radicala a noului edificiu scolaru. Dupa unu planu bine alcatuit de d-lu architectu P. Rozvanu, lucrarile s'au inceputu deja mai bine de dóue septemâni si se sevêrsiesc cu sirguintia sub supraveghiarea architectulu si a comitetulu Reuniunii. Pe la sfêrsitulunei lui Augustu lucrâ-rile voru fi terminate si localulu complectu arangiat, ér cu 1 Septemvre n. c. scól'a si internatulu va fi predatu mentitiunei sale culturale.

* *Adunarea generala a Asociatiunii transilvane* pentru literatur'a româna si cultur'a poporulu românu pentru anulu curentu e convocata in Blasiu pe 7 Augustu n. (26. Iulie v.)

* *Casatori i mositenitorulu României.* Foile din România scriu, cá casatoria religiósa a principelui Ferdinand cu princess'a Maria de Edinburg se va celebrá la Windsor, întéiu in biserica catolica (de dupá mire) si apoi in biserica ortodoxa (de dupá mirésa, care e ortodoxa), ér casatoria civila se va celebrá la primaria din Bucuresci, — tóte trei in lun'a lui Octomvre. La Bucuresci s'a constituitu unu comitetu centralu sub presidenti'a d-nei Efrosin'a Catargiu, pentru a oferí daruri de nunta Inaltei mirese. Tóte sotiile prefectiloru din tíera au luat initiativ'a de a se constitui comitete si prin judetie.

* *Unu sinodu ecumenicu alu bisericei ortodoxe.* Se ventiléza ideea convocarei unui sinodu ecumenicu alu bisericei ortodoxe. Diarulu grecu oficialu alu patriarchatulu din Constantinopole arata, cá impulsulu

unei asemenea convocari s'ar datori archiepiscopulu si metropolitulu Michailu alu Sêrbiei. Motivulu intrunirei unui sinodu ecumenicu ar fi esaminarea din nou si determinarea echinoptiului de prima-vara, deci si cestiunea de elu dependenta a serbarei Sânteloru Pasci. Cestiune dupa cum vedem, este mai cu séma despre calendaru. Sinodulu din Constantinopole a constituit o comisiune din patru membri se studieze cestiunea si propunerea metropolitulu Mihailu alu Sêrbiei.

* *Date statistice scolare.* Din „Program'a institutulu pedagogico-teologicu alu archidiecesei ortodoxe-române din Transilvania, in Sibiu, pe anulu scolastic 1891/2, publicata de Ioan Hannia directoru si profesoru“, estragemu urmatórele date: Elevi imatriculati la inceputulu anului scol. 1891/2: in sectiunea teologica 65, in sectiunea pedagogica 73, — au ramas cu sfêrsitul anului scolastic: in sectiunea teologica 61, in sect. pedagogica 71, — de totu 132. Toti elevii institutulu au petrecut internati in edificiulu seminariulu. Subventionati din fondurile archidiececane cu câte 60 fl. au fost 27 elevi, cu câte 30 fl. 3 elevi, toti din sect. pedagogica. Bibliotec'a seminariala (a profesoriloru) s'a sporit prin donatiuni cu 20 opere, prin cumparari cu 15. Bibliotec'a societati „Andrei Siagun'a“ prin donatiuni cu 63, prin cumparari cu 27 opere. Colectiunea de naturalii a institutulu s'a sporit cu mai multe obiecte. Program'a mai contine unu tractatu despre „Insemnatatea religiunii crestine pentru cultur'a si moralitatea omenimei“ de d-lu Ioan Ghibu, profesoru, apoi „Ordinea prelegiloru“ si la sfêrsitu „Date din cronic'a institutulu.“

* *Multiumita publica.* Pentru s. biserica ortodoxa româna din orasiulu Biserica-alba au mai incursu urmatórele contribuiuri generóse, si anume: Din Sibiu: dela Institutulu de credit si economii „Albina“ 20 fl. Din Arad: dela Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu Ioanu Metianu 20 fl., Manastirea Hodosiu-Bodrogu 20 fl., Ilustralu Domnu Iosifu Goldisiu, vicariu episcopescu 5 fl., dela P. On. Domni: Augustin Hamsea 2 fl., Ignatie Papp 2 fl., Dr. Ioan Trailescu 2 fl., Ilie Dogariu 3 fl., Teodoru Ceontea, Georgiu Purcariu, Lazaru Tescula, Romulu Nestoru si Ioan Petranu câte 1 fl. Totalu 59 fl. v. a. — Pentru aceste oferte generóse li se esprima Ilustratiloru Loru, On. Institutu „Albina“ si M. On. Domni contribuenti cea mai profunda multiumita. — Biserica-alba in 1 Iulie 1892. Pentru comitetulu parochialu: I. M. Rosiu, m. p. advocatu ca presiedinte, Dr. Aureliu Novac, m. p. advocatu cá notariu.

* *Espositie universalu la Paris si Berlin.* Berlinesii au proiectatu o espositie universalu pe anulu 1900, — dér abia incepura a se ocupá mai seriosu cu acésta idee, când parisieniloru le picá si lor in minte se arangieze o espositiune universalu tocmai pe anulu 1900. Pâna Nemtii mereu proiectara espositi'a, guvernulu francezu hotarí scurtu si bine sè se arangieze o noua espositie universalu la Paris, ér presidentulu republicei, d-lu Carnot, dilele trecute a si subscrisu decretulu, in urm'a caruia viitórea espositiune universalu e fixata pe 15 Maiu 1900.

* **Contribuiri pentru alumneulu romanu din Timisiór'a.** Pentru alumneulu român a incursu pana astadi la subscrisulu cassariu urmatóarele contribui: (Continuare.) — Petru Gerban Medves 10 cr, Sovra Nedelcov Dinias 50 cr, Nica Lazici Dinias 30 cr, Nicolae Gáspár Ohabaforgaciu 30 cr, Nicolae Mirza Ohabaforgaciu 30 cr, Petru Catina Utvin 80 cr, Ion Sérbu Ohabaforgaciu 20 cr, George Trifon Budintiu 20 cr, Todor Pelepeca Medves 10 cr, Gruia Ciuca Ghirc 30 cr, George Surescu Pártia 20 cr, Iulius Versir Ozora 30 cr, Maxim Chicu Banlac 50 cr, Nicolae Macota Banlac 30 cr, Stefan Simleni Banlac 50 cr, Nicolae Perici Banlac 30 cr, G. Beraru Timisiór'a 30 cr, Costa Petrovici Mehala 80 cr, Ilie Sciopu M.-Szakos 50 cr, Nicolae Stoia Tees 50 cr, Ianek András Tees 30 cr, Partenie Sava Tees 20 cr, Simeon Getia M.-Szakos 30 cr, Nicolae Buru Berény 30 cr, Panik András Thees 30 cr, Nicolae Stoicu Thees 20 cr, Dimitrie Petrescu Babsia 50 cr, Ilie Jivcovic Babsia 50 cr, George Sava Theés 50 cr, Filip Stefan T.-Székas 30 cr, Galo Zuza Tees 20 cr, Ioan Stefan T.-Secasiu 20 cr, Iuliu Iorgovicu N -Margita 2 fl, Lazar Campean Prigor 2 fl, Eva Petrone Bazos 50 cr, Lazar Desko Ictar 50 cr, Alexandru Strizne Banlac 20 cr, Stefan Ignea Banlac 20 cr, Petru Lupu Banlac 30 cr, Nicolae Veche Belintiu 1 fl, Iosif Pascota Uliuc 30 cr, Iosif Andrica Uliuc 20 cr, Miutia Gorun Uliuc 30 cr, Vichentie Plesiu Costei 20 cr, Constantin Cocioba Costei 30 cr, Dimitrie Tripon Belintiu 20 cr, Dimitrie Gerga Belintiu 10 cr, Vasile Bireescu Silha 30 cr, Pavel Brestin Cheveresiulu-mare 30 cr, Nicolae Belintian Sinersig 50 cr, Nicolae Nedelcu Ictar 20 cr, Constantin Trailescu Sân-Michai 30 cr, Porfiriu Putcovici Stamera 80 cr, Vasile Belintian Mosnitia 50 cr, Nicolae Stanic Izvin 30 cr, Mata Ianculov Recasi 50 cr, Nicolae Radulescu Ohabaforgaciu 30 cr, Moise Cristoi Petrosnitia 50 cr, Floria Bacila Petrosnitia 50 cr, Elisei Ianosiel Rujeni 20 cr, Cusma Sciopu Iaz 20 cr, Arsenie Ilie Cieleni 10 cr, Ion Ardelean Cieleni 10 cr, Constantin Zuican Ruieni 30 cr, Vasile Balint Var 30 cr, Vasiliu Pervu Dales 50 cr, Nicolae Mihailescu Servesti 10 cr, Manasie Darabanti Seciani 30 cr, Constantin Rosiu Belintiu 30 cr, George Toma Susanovetiu 20 cr. (Va urmá.)

Concursse.

Se escrie concursu pentru unu stipendiu de 120 fl., din fundatiunea „Faur“, cu terminu pana la 5. Augustu st. v. an. cur.

Recurentii au se produca:

- estrasu de botezu ca sunt Români gr. or.
 - atestatu dela antisti'a comunala, vidimat de paroculu locului, despre starea economica.
 - testimoniulu din anulu scolaru trecut. Rudeniile fundatorului au preferintia.
- Recursele astfelu instruate sè se adreseze la Veneratul nostru Consistoriu din Oradea-mare.
- Aradu, in 7/19. Iuliu 1892.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

—□—

Pentru ocuparea postului de invetiátore la scol'a româna confesionala de fete din **Fabriculu Timisiorii**, se deschide concursu, cu terminulu de recurgere pâna la 31 Iuliu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 340 fl. — 12 metri lemne de arsu, din care are se se incaldiésca si scol'a, 10 fl. pausialu de scrisu, 10 fl. pentru conferintiele invetiatoresci, si cuartiru liberu: un'a chili'a si culina.

Doritóarele de a ocupa acestu postu, au a documenta: ca sunt române, de relig. gr. or. 2) au a produce testimoniulu din preparandia, 3) testimoniulu de calificatiune, 4) testimoniulu de moralitate, 5) testimoniulu de lucrulu de mana, si a 6) testimoniulu despre timpulu de servitiu de pâna aci.

Terminulu de alegere este 9/21 Augustu a c. Timisiór'a, din siedinti'a comitetului din 30 Iuniu 1892.

P. Rotariu, m. p.
presied. com. par.

Traianu Lungu, m. p.
notar. com. par.

In contielegere cu mine: IOANU DÁMSI'A m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Pe statiunea invetiátoreasca din **Munariu**, cottulu Timisiu, inspectoratulu Vinga, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a 9/21 August a c.

Aspirantii la acestu postu, au a-si trimitte recursurile adresate catra comitetulu parochialu M. O. Domnu Archipu Munteanu insp. de scóle cercualu in Monastirea Hodosi-Bodrogu u. p. Zádorlak, (Temesmegye) instruite cu documintele: Testimoniulu de calificatiune si din limb'a magiara si atestat despre purtarea morala avuta pana acuma, in fine intr'o domineca sau serbatóre a-se presentá in s. biserica din Secusigiu, spre a-si arató destertitatea in cantu si tipicu.

Emolumintele sunt: 1) in bani numerari 150 fl. 2) in naturale grâu 10 Hl., cucuruz, 8 Hl. 75 litre. 3) lemne tari 4 orgii (cari se solvesc in bani cu 40 fl.) ér pentru incaldirea scólei se ingrijesce comun'a. 4) paméntu aratoru 1/2 iugeru, 5) Pentru conferintie 12 fl, 6) Pentru scripturistica 6 fl, 7) Dela inmorméntari 40 cr, 8) Cuartiru 2 chilii, culina, stalogu, si cotetiu.

Munariu, 13 Iuniu, 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ARCHIPU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scol'a gr. ort. romana clas'a I. din **Chinezu**, comitat. Timisiu, inspectoratulu Vinga, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a 2/14 August a. c.

Emolumintele sunt: 1) 171 fl, 96 cr, bani gat'a, 2) 50 metri de grâu curatu, 3) 1 1/2 iugeru paméntu aratoriu, 4) gradina intra- si estravilana, 5) 3 orgii lemne tari, 6) 5 orgii paie din care are a-se incaldi si scol'a, 7) 5 fl, pentru scripturistica, 8) La conferintia 1 fl 50 cr, pe tota diu'a, si trasura gratuita, 9) Cuartiru liberu cu 2 incaperi, culina, camara si separat grajdu pentru vite.

Doritóarii de a ocupá acestu postu, au a produce 1. Testimoniulu de calificatiune si din limba magiara. 2. Atestatu despre conduita de pana acuma politica si morala. Recursurile adresate catra comitetulu parochialu se se trimite pana inclusive 28. August, vech. M. O. Domnu Archipu Munteanu inspectoru de scóle, in Monastirea Hodosi-Bodrogu, p. u. Zádorlak, (Temesmegye).

Competentii vor avè a-se presentá nesmintit in vre-o Dumineca sèu serbatóre in s. biserica din locu,

spre a-si arată desteritatea in cantari si tipicu; cei capabili a conduce corulu vocalu, vor fi preferiti.

Chinezu, 4/16 Iunie, 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ARCHIPU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Saldobagiu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diua 16/28 Augustu 1892.

Emolumintele sunt: 1) Dela 51 prunci deobligati la scola à 1 fl., 51 fl. 2) Dela 12 prunci deobligati la scóla de repetitie à 50 cr., 6 fl. éra dela 40 numere de câte à 50 cr., 20 fl. 3) Dela 80 numere de case, câte o mesura bucate, 100 fl. 4) Pamentu aratoriu si livada 16 jugeru pretiuitu in 128 fl. 5) Lemne de focu pentru invetiatoriu 3 orgii, 15 fl. 6) Pentru conferintiele invetiatorési si scripturistica 11 fl. 7) Venitele cantorali 28 fl. 50 cr. 8) Cortelu cu gradina de legumi pretuita in 30 fl. de tot 389 fl. 50 cr.

Recurentii suntu avisati a-si asterne recursele loru ajustate dupa prescisele Stat. org. si adresate comitetulu parochialu din Saldobagiu la subscrisulu in Oradea-mare pana in 12 24 Agustu a. c. — avendu pana la alegere a-se presenta in biserica din comuna amintita, spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOMA PACAL'A, m. p. protopopu si insp. scol.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. rom. din comun'a Tarianu, inspectoratul Oradii-mari se escrie concursu, cu terminu de alegere pe 23. Augustu st. v. 1892.

Emolumintele sunt: 1. Cortelu cu gradina de legumi. 2. In bani numerari 75 fl. 3. Dela 88 numere de casa, câte 1 mesura bucate à 1 fl. 25 cr., 110 fl. 4. Pamentu aratoriu 4 $\frac{1}{2}$ jugere à 20 fl. jugerulu, 90 fl. 5. Venitele cantorali 30 fl. Dotatiunea — afara de cortelu si gradina — face 305 fl.

Recursele ajustate conform presciseloru Stat. org. si adresate comitetulu parochialu din Tarianu, se se trimita subscrisului in Oradea-mare pana in 18/30 Augustu a. c. avendu recurentii pana la alegere se se presenteze in biserica din comun'a amintita, spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si insp. scol.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scola gr. or. din comun'a Varvizu, inspectoratul Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 18/30 Augustu 1892.

Emolumintele sunt: 1. Cuartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. 2. Dela 72 numere de case à 1 fl., 72 fl. 3. Dela 72 numere de case câte un'a mesura bucate pretiuitu in 90 fl. 4. Dela 47 baeti deobligati la scóla de tote dilele, si cea de repetitiune à 50 cr. 23 fl. 50 cr. 5. 3 jugere pamentu aratoriu si 5 jugere pasiune 25 fl. 6. Dile de lucru cu plugulu 20 per 1 fl. 20 cr., ér cu manile 52 per 20 cr. 37 fl. 60 cr. 7. 3 orgii de lemne 15 fl. 8. Venitulu cantoralu 25 fl. de totu 308 fl. 10 cr.

Recursele ajustate conformu stat. org. si adresate comitetulu parochialu din Varvizu suntu a-se trimite subsemnatului in Oradea-mare pana 14/26 Augustu, éra

recurentii au a-se presenta pana la alegere in sant'a biserica din pomenit'a comuna, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si insp. scol.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scóla gr. or. din comuna Voivozi, inspectoratul Oradii-mari se escrie concursu cu terminu de alegere pe 19 31. Augustu 1892.

Emolumintele sunt: 1. Cortilu liberu cu 4 jugere pamentu intravilanu aratoriu pretiuitu in 50 fl. 2. Dela 53 prunci deobligati la scóla de tote dilele câte 1 fl. 53 fl. 3. Dela 53 prunci deobligati la scóla câte un'a mesura de cucuruza sfarmatu 66 fl. 25 cr. 4. Dela 74 numere de case câte 25 cr. si câte $\frac{1}{2}$ mesura cucuruza pretiuite in 64 fl. 75 cr. 5. Dela 20 prunci de repetitie câte 50 cr. 10 fl. 6. Dile de lucru cu plugulu 8 à 1 fl. 8 fl. 7. Pentru conferintia si scripturistica 11 fl. 8. 3 orgii de lemne 15 fl. 9. Venitele cantorale 23 fl. 70 cr. de totu 301 fl. 70 cr.

Recursele ajustate conformu presciseloru Stat. org. si adresate comitetulu parochialu din Voivozi, se se trimita subscrisului in Oradea-mare pana in 14 26 Augustu a. c. avendu recurentii pana la alegere se se presenteze in biserica din comun'a amintita, spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu, si insp. scol.

—□—

Pentru deplinirea posturilor de invetiatori, la urmatoriele scóle române gr. or. confesionale din inspectoratul Oradii-mari, se escrie concursu; si anume:

1. **Dernisióra** cu terminu de alegere pe 20 Augustu vechiu 1892. Emolumintele: In bani gata dela tota cas'a câte 60 cr. 57 fl.; Dela 95 case câte o mesura de bucate 118 fl. 75 cr.; 2 orgii de lemne 16 fl. 8 jugere aratoriu si pasiune 30 fl.; dela fie care elevu câte 50 cr. 20 fl. Venitulu cantoralu 20 fl.; Dile de lucru: cu plugulu 22 cu manile 73., 64 fl. 40 cr., de totu 326 fl. 15.

2. **Iteu** cu terminu de alegere pe 17 29 Augustu 1892 Emolumintele: Dela 82 numere de case câte 1 fl. 82 fl.; dela fie care numeru câte o mesura de bucate 102 fl. 50 cr.; pamentu aratoriu gradina si fanatiu 50 fl.; 2 Orgii de lemne 16 fl.; Venitele cantorale 15 fl.; dile de lucru; cu plugulu 20, cu manile 55, 52 fl.; Cortetulu pretiuitu in 5 fl. Suma 322 fl. si 50 cr.

3. **M. Lazuri** cu fili'a **P. Carandu** alegerea va fi in 29 Augustu st. v. 1892. Emolumintele sunt: I. Dela M. Lazuri in bani 131 fl., 6 cubule bucate 30 fl.; fênu si fuioru dela fiecare casa 36 fl. 50 cr.; 2 orgii de lemne 20 fl., venitulu cantoralu 8 fl.

II. Dela **P.-Carandu** in bani 42 fl.; bucate 2 $\frac{1}{2}$ cubule 12 fl. 50 cr., fuioru si fênu dela tota cas'a 10 fl. 80 cr., 1 orgie de lemne 10 fl. de totu 300 fl. 80 cr.

4. **Mierlau**, alegerea va fi in 29 Augustu st. v. a. c. Emolumintele sunt: Dela 115 numere de case câte $\frac{1}{2}$ mesura bucate, parte grâu, parte cucuruza, 73 fl. 53 50 cr., dela fiecare numeru de casa câte 1 fl. si 69 cr. 194 fl. 35 cr. dela totu numerulu 2 litre fasole, 13 fl. 80 cr., 1 iugeru pamentu 5 fl., stole cantorali 15 fl. de totu 301 fl. 65 cr.

5. **Suiugu**, alegerea va fi in 17 29. Augustu a. c. Emoluminte sunt: 16 jugere pamentu aratoriu si livada

si un'a canepiste 100 fl. grau si cucuruзу 16 cubule 80 fl., dela 64 numere de case, câte 40 cr., si dela fiecare pruncu deobligatu la scóla câte 50 cr., 38 fl. 60 cr., dile de lucru: cu plugulu 8 cu manile 21, 26 fl. 50 cr., 3 orgii de lemne 15 fl., venitele cantorali 27 fl., cuartiru cu gradina 20 fl., de totu 307 fl. si 10 cr.

Recursele ajustate conformu prescrieloru Stat. org. se se tramita subscrisului in Oradea-mare, pana in 14 26 Augustu a. c., avéndu recurrentii a-se presenta in vre-o dumineca, ori serbatóre in biseric'a locala, spre a-si arata desteritatea in cantu bisericesci si tipicu.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale:

Tom'a Pacala, m. p.
protopopu insp. de scóle.

Conform decisului din 5/17 Iuniu a. c. comitetulu parochialu publica concursu pentru statiunea invetiatorésca din **Zimbru**, in protopresb. Halmagiu inspectoratulu Iosasielu, cu diu'a de alegere pe **6/18 August a. c.** pre lángha urmatórele beneficii: a) In bani gata 300 fl. v. a. (trei sute flor. v. a.) b) 12 stángheni de lemne pentru scóla si invetiatoriu. c) Pentru scripturistica 10 fl. v. a. d) Pentru curatoratu 10 fl. 50 cr. v. a. e) Pentru conferinti'a invetiatorésca 10 fl. v. a. f) Dela inmortentari si liturgii dela 20—50 cr.

Dela recurrenti se recere se fie cualificati conform legii. Invetiatorii si preparandii absoluti cari se simtiescu apti, ca vor depune examenulu de cualificatiune dupa un anu de functiune, inca sunt admitti a recurge, adnexandu la recourse: 1) Estrasu de botezu. 2) Testimoniu preparandialu séu de cualificatiune. 3) Atestatu de moralitate si despre servitiulu de pana aci. Cei cari posed limb'a magiara sunt preferiti.

Recursele ajustate astfelu, se se tramita M. On. D. inspectoru scol. pana la terminul de alegere, in Dieciu per Al-Csíl.

Zimbru la 5/7 Iuniu. 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **GEORGIU LUPSIA** m. p. inspector cerc. scol.

Pentru deplinirea postulu de capelanu temporalu de clasa II. langa neputinciosulu parochu gr. or. Iosif Cadariu din **Siusianovetiu**, decretatu prin decisulu Vener. Consistoriu din 29 Mai 1892 Nr. 1987. prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **26 Iulie a. c. st. vechiu**.

Emolumentele sunt: 15 jugere de pamentu din sessi'a propria parochiala, 1 jugeru intravilanu si stol'a aici usuata pe jumutate dela 200 numere de case, cari beneficii la olalta se urca cam la sum'a de 330 fl.

Recursele cuviincios ajustate se se trimita parintelui protopresbiteru tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszetó; avénd recurrentii in vre-o Dumineca, ori serbatóre a se presentá in s. biseric'a locala spre a-si aretá desteritatea in cántari, ori cuventari bisericesci.

Siusianovetiu, in 21. Iuniu (3. Iuliu) 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **GEORGIU CRECIUNESCU**, m. p. protopresbiteru.

Se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. din **Cavasdu**, protopresv. Tincei cu terminu de alegere **4/16 August a. c.**

Emolumentele sunt: a) venitululu anualu dela 20 holde pamentu, 220 fl. b) Venitululu stolariu anualu 70 fl., c)

birulu preotiescu dela 130 nri câte un'a vica cucuruзу in bómbe 130 fl., d) folosulu gradinei parochiale 15 fl., éra despre cortelu se va ingrijí comun'a parochiala.

Recursele ajustate conform §-lui 13 din „Statutululu organicu“ se se tramita inclusive pana in 2/14 Aug. a. c. subscrisului protopresbiteru in Cséffa (cott. Bihar), avénd recurrentii a se presentá pana inclusiv 8 dile inainte de sinodulu electoralu in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantu si cele rituale.

Cavasdu, 30 Iuniu v. 1891.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: **IOSIF VESS'A**, m. p. protopresv. Tincei.

Cu ordinatiunea consistoriala de dto 1/13 Mai Nr. 734. stabilindu-se unu postu de capelan langa veteranulu parochu din **Repsig**, Simeon Cornea, pentru deplinirea acelu'a se escrie concursu cu terminu de alegere de **30 dile dela prima publicare**.

Emolumentele parochiale sunt: 1. Un'a sessiune parochiala estimata anualminte la 384 fl. 2. Intravilanulu parochialu 20 fl. 3. Venitele stolari 216 fl. 4. Birulu preotiescu 140 fl. 5. Alte venite sigure 30 fl. 6. Desdaunarea de pascu 32 fl. Sum'a 822 fl.

Din acést'a suma detragendu-se contributiunea remáne venitu curatu 702 fl.

Din acést'a suma alegendului capelan ii compete jumetate.

Competentii la acestu postu capelanelu au a-si trimitte recoursele lor adresate comitetului parochialu din Repsig, si ajustate conform legii pentru parochiile de clas'a a II. — subscrisului protopresbiteru pana inclusiv in 18/30 Iuliu a. c. avénd in timpul legal a-se presentá in biseric'a din locu, pentru a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Repsig, 21. Maiu (2. Iuniu) 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **IOANU CORNEA**, m. p. protopresbiteru.

Se escrie concursu pentru indeplinirea postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din **Husaseu**, protopresbiteratulu Tincei, cu terminu de alegere pe **5/17 Augustu a. c.** pe langa urmatórele emoluminte:

1. bani in numerariu 250 fl. 2. folosirea alor 8 jug. pamentu, séu 50 fl. 3. doi metri lemne crepate de foc, din care se va incalzí si scól'a, séu pretiulu corespundietoriu, 4) dela ingropatiuni unde va fi pofitit 60 cr.

Observandu-se, ca dreptulu veduvei si orfaniloru reposatulu invetiatoriu Nicolau Danu la jumetate din venitele inv. se sustiene incependu dela 9 Febr. a. c. conform §-lui 74 din regulamentululu pentru organizarea invetiamentulu.

Recurentii sunt pofititi a-si trimitte recoursele subscrisului protopresbiteru in Cséffa (cott. Bihar), inclusive pana in 3/15 Aug. a. c. cu documentele prescise, alaturandu-si dimisionalulu si atestat de conduita dela fostul inspectoru, si presentandu-se inainte de alegere la s. biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Husaseu, 6 Iunie, v. 1892.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **IOSIF VESSA**, m. p. protopresbiteru.

Pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Siumugiu**, protopresbiteratulu Oradii-mari se escrie concursu cu terminu de alegere pe **29. Iuliu st. v. 1892.**

Emolumintele sunt: 1. Cortelu liberu cu gradina de legume. 2. In bani gat'a 173 fl. 80 cr. 3. 8 jugere pamentu 40 fl. 4. dela 126 de case câte o $\frac{1}{2}$ masura de bucate 75 fl. 80 cr. 5. 4 orgii de lemne pentru invetiatoriu 24 fl. 6. Venite cantorale si din comuna 22 fl. Sum'a: 335 fl. 60 cr.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati a-si trimitte recursele lor ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Siumugiu subsemnatului protopopu si inspectoru scolariu in Oradea-mare pana in 24 Iuliu st. v. 1892; éra pana la alegere se se presentedie in biseric'a din Siumugiu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TOM'A PACALA, m. p. protopresbiteru si insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru ocuparea statiunei invetiatoresci dela scól'a gr. or. din **Siusturogiu**, inspectoratulu Oradii-mari. Alegerea se-va tienea in **6/18 Augustu a c.**

Emolumintele sunt: 1. Dela 75 case, câte o vica de bucate 93 fl 75 cr. 2. Dela tóta cas'a câte 1 fl. 75 fl. 3. Pentru fie-care scolariu 50 cr, 16 fl. 50 cr. 4. 3 orgii de lemne aduse acasa 24 fl. 5. 6 cara de crengi de lemne aduse acasa 6 fl. 6. Pamântu aratoriu de 7 cubule si pasiune 30 fl. 7. Venitulu cantoralu 10 fl. 8. 23 pluguri câte $\frac{1}{2}$ di per 1 fl, 23 fl. 9. 42 dile de lueru cu manile per 60 cr. 25 fl. 20 cr. Sum'a totala: 303 fl. 45 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Siusturogiu se se trimite subsemnatului protopopu si inspectoru scolariu in Oradea-mare, pana in 2|14. Augustu 1892. éra pana la alegere se se presenteze in biseric'a din Siusturogiu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca vacanta din **Toboliu**, inspectoratulu Oradii-mari cu terminu de alegere pe **9|21 Augustu, 1892.**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legume pretiuite in 30 fl. 2) $\frac{1}{2}$ sessie pamentu aratoriu (13 jug-catastrale) in pretiu de 260 fl. 3) Dreptulu de pasionatu pentru 9 vite 18 fl. 4) Plata in bani si pentru lemne 51 fl. 50 cr. 5) Pentru adusulu lemneloru din padure 2 orgii (4 metri). comun'a va dá trasurile de lipsa pretiuite in 20 fl. 6) 15 cubule bucate, grau, orzu, si cucuruзу 70 fl. 7) Venitele cantorale 20 fl, de totu 469 fl. 50 cr.

Se observa: ca contributiunea erariala dupa pamentulu invetiatorescu, precumu si apararea de apa are se-solvésca invetiatoriulu alegendu.

Recursele instruite conform prescrieloru Stat. org. si adresate comitetului parochialu din Toboliu, se-se trimite subsemnatului in Oradea-mare pana in 4|16. Augustu a. c. avendu recurrentii pana la alegere a-se presentá in vre-o Dumineca ori serbatóre in St. biseric'a din Toboliu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspectoru scolariu.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca din **Darvasiu**, inspectoratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe **2|14 Augustu 1892**

Emolumintele sunt: 1. cortelu cu gradina de legumi 30 fl. 2. pamentu aratoriu si fenatiu 23 jugere, éra pasionatu 4 jugere, pretiuite in 195 fl. 3. dela pruncii deobligati la scóla dela fiecare câte un'a mesura grâu: 40 cr. si câte unu puiu ori 25 cr. care tóte la olalta fac cam 87 fl., 4. in rescumperarea trestiei de incalditu 10 fl., 5. Pentru cantoratu 5 cubule grau si 5 cubule orzu 50 fl. 6. Venitele cantorale din stole 20 fl. de totu 392 fl.

Se obsérva: ca contributiunea dupa pamentulu invetiatorescu are se o solvésca alegendulu invetiatoriu.

Recursele instruite conform prescrieloru statutului organicu si adresate comitetului parochialu din Darvasiu, se se trimite subsemnatului in Oradea-mare pana in 28 Iuliu v. a. c., avendu recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá in biseric'a din Darvasiu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu, si inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. din comun'a **Pausia**, — inspectoratulu Oradii-mari — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **30. Iuliu vechiu 1892.**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 15 fl. 2) In bani numerari 120 fl. 3) Pamentu aratoriu si livada 10 jug. catast. 110 fl. 3) Bucate 11 $\frac{1}{2}$ cubule à 5 fl. cubulul 56 fl. 50 cr. 5) Venitele stolare 20 fl. 6) Pentru scripturistica si conferintia 7 fl. de tot: 328 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrieloru statutului organicu si adresate comitetului parochialu din Pausia, se se trimite subscriului in Oradea-mare pana in 25 Iuliu vechiu a. c. avendu recurrentii, in vre-o Dumineca ori serbetóre a-se presentá in biseric'a din Pausia, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA m. p. protopopu si inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a **Margine**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere **pre 26. Iuliu vechiu 1892,**

Emolumintele sunt: 1) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 10 fl. 2) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere, pretiuita in 80 fl. 3) Dela 80 Nr. câte 1 fl. si câte 1 mesura grâu, 160 fl. 4) Dile de lucru: cu plugulu 20, per 1 fl. 50 cr. cu manile 60, per 50 cr., compute in bani 60 fl. 5) Lemne de incalditu pentru invetiatoriu, si scól'a 3 orgii 15 fl. Venitulu cantoralu 25 fl., de totu 350 fl.

Recursele adjstare conform prescrieloru Stat. org. si adresate comitetului parochialu din Margine, se se trimite subscriului in Oradea-mare pana in 20 Iuliu v. a. c. avendu recurrentii in vre-o Dumineca ori serbetóre a-se presentá in biseric'a din Margine, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspect. scol.

—□—